

סיכום פרק י"א בתניאמאפייני הרשע לסוגיו:

רשע וטוב לו בדרגה הגבוהה	רשע וטוב לו בדרגה הנמוכה	רשע ורע לו
הרע של הנפ"ב שלו מתגבר על הטוב רק לפי שעה בלבד	הרע של הנפ"ב גובר יותר	הרע של הנפ"ב גובר בו מאוד עד שהנפ"א בכלל לא מורגשת אצלו
הטוב של הנפ"א בטל מעט לרע של הנפ"ב וטוב זה מורגש אצלו.	הטוב של הנפ"א כפוף ובטל הרבה לרע של הנפ"ב ובכל זאת הוא מורגש אצלו.	הטוב של הנפ"א שלו הסתלק מקרבו ועומד בבחינת "מקיף" <u>עליו</u> מלמעלה ולכן גם עליו ארז"ל <u>"כל בי עשרה שכינתא שריא"</u> (על כל עשרה מישראל שורה שכינה). גם ה"רשע ורע לו" כלול בקדושה ויכול להשלים למניין.
הנה"א נחלשה מעט	הנפ"א נחלשה מאוד	הנה"א שלו נחלשה כ"כ שהיא לא מורגשת אצלו כלל.
חוטא לעיתים רחוקות	חוטא לעיתים קרובות	חוטא לעיתים קרובות מאוד
הרע מתלבש רק באחד הלבושים (הרחבה לתשובה זו בסעיף א')	הרע מתלבש בשלושת הלבושים	הרע מתלבש בשלושת הלבושים
עובר על עבירות קלות	עובר על עבירות חמורות	עובר על עבירות חמורות ביותר
מתחרט, שב בתשובה ראויה וה' יסלח לו. אומנם אחרי תשובה זו הוא יקרא "צדיק" בשם המושאל, אבל בשם העצם הוא יקרא "רשע וטוב לו" (הרחבה לגבי "תשובה הראויה" ראה סעיף ב')	מתחרט, באים לו הרהורי תשובה- אחרי החטא או בשעת החטא עצמו, אבל אין לו כוח להינתק מחטאיו מכיוון "שאין לו התגברות כל כך לנצח את הרע"- אין לטוב של נפשו האלוקית מספיק כוח כדי להוציאו מהחטא לחלוטין. ולכן על רשע זה לא נאמר שה' יסלח לו. על רשע מסוג זה אמרו חז"ל: "רשעים מלאי חרטות" הרהורי תשובה באים לו: מהטוב שבנפש האלוקית, מהאהבה המסותרת שבלב כל יהודי, מהיחידה שבנפש, מצד הכרוזים למעלה ומצד זה שיהודי לא רוצה ולא יכול להיות נפרד מהקב"ה.	"אינו מתחרט לעולם ואין באים לו הרהורי תשובה כלל".

הערה חשובה: חשוב לזכור שלגבי מהות האדם אפשר לסווגו עפ"י טבלה זו לפי דרגתו גם אם הוא לא חוטא כרגע בפועל, אבל בשעת החטא הוא נקרא "רשע" בלי תארים נוספים כי "הרע שבנפשו גובר בו ומתלבש בגוף ומחטיאו ומטמאו".

סוגי העבירות בהם נכשל הרשע וטוב לו בדרגה הגבוהה

1. או במעשה-

עובר רק על עבירות קלות. עבירה קלה במובן שהעונש עליה הוא קל ולכן אנשים חושבים ומתייחסים אליה כעבירה קלה, אבל הנכון הוא שכל עבירה וגם הקלה בעיני האדם גורמת לניתוק ופירוד מהשי"ת. הוא חוטא במעשה מתוך מחשבה שזה לא מראה על הפנימיות, זה רק חיצוני, אבל בפועל עבירה במעשה היא חמורה – וזאת אפשר ללמוד מכך שדווקא עבירה במעשה מענישים.

2. או בדיבור-

מדבר רק אבק לשון הרע (דיבור שלא פוגע ישירות בזולת, אבל יש לו השלכות והשפעות שליליות) או אבק ליצנות וכדומה. (לגבי סוגי אבק לשון הרע – ראי סיכום בקיצור שו"ע סימן ל') גם עבירה בדיבור היא חמורה כי הדיבור מורה על עומק הנפש.

3. או במחשבה-

אדם שחוטא במחשבה אף הוא נקרא "רשע" למרות שהוא לא יקבל על חטא זה עונש. **שלוש דוגמאות לחטא במחשבה מביא אדמו"ר הזקן:**

- אדם שרק חושב לחטא (חושב בצורה רצונית) ולא חטא בפועל אף הוא נקרא "רשע", כי כבר אמרו חז"ל "הרהורי עבירה קשים מעבירה".

הטעמים לכך ש"הרהורי עבירה קשים מעבירה":

- הרהורים נמצאים תמיד ולא מוגבלים בזמן ובמקום.
- יש להם השפעה שלילית על הגוף- הם מתישים את כוחו הפיזי של האדם.
- הרהורים מטמאים את הלבוש הכי עדין- את המחשבה.
- הרהורים מטמאים ביותר את הנפש עצמה, וככל שהוא מטמא את עצמו בהרהורים רעים מטמאים אותו יותר מלמעלה- מתעוררים בו דמיונות רעים המבלבלים אותו מאוד ומטמאים אותו מאוד.
- גם אדם שמהרהר בדברים רעים אבל לא בהרהורי עבירה ממש נקרא רשע, כי הוא עובר על אזהרת התורה: "ונשמרת מכל דבר רע" ואמרו חז"ל: "שלא יהרהר.. ויבוא לידי חטא..".
- וגם אדם שלא מהרהר בדברים רעים, אלא רק "מפנה ליבו לבטלה"- מבזבז את הזמן לריק במקום ללמוד תורה גם הוא נקרא רשע.

א. תשובת הרשע וטוב לו בדרגה הגבוהה

הרשע וטוב לו בדרגה הגבוהה עושה "תשובה ראויה" למה הכוונה?

- "מתחרט ומבקש מחילה וסליחה מה"-" חרטה ווידוי.
- תשובה ראויה לפי חומרת החטא. ככל שהחטא חמור יותר - צריכה להיות תשובה עמוקה יותר.
- על סוגי העבירות וכפרתם דרש רבי ישמעאל:
- "שלושה חילוקי כפרה הם... ותשובה עם כל אחד ואחד":

-
-
-